

ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY NR 16
w KRAKOWIE

STANDARDY
OCHRONY MAŁOLETNICH

(wersja skrócona)

Kraków 2024

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 16 w Krakowie jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie.

Celem polityki „Standardów Ochrony Małoletnich” jest zapewnienie dzieciom sprzyjających warunków do nauki oraz rozwoju zgodnie z ich indywidualnymi możliwościami i potrzebami w atmosferze życzliwości, szacunku, akceptacji i bezpieczeństwa.

Objaśnienie terminów – krzywdzenie/przemoc

Krzywdzenie – takie działanie lub bezczynność jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości, które deprawuje równe prawa dzieci do wolności i bezpieczeństwa, równości wobec prawa, równouprawnienia w rodzinie oraz najwyższych standardów ochrony zdrowia. To działanie, które zakłóca optymalny rozwój dziecka.

Przemoc - intencjonalne działanie lub zaniechanie jednej osoby wobec drugiej, które wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienia i szkody

Przemoc fizyczna - wszelkiego rodzaju celowe działania wobec małoletniego z użyciem siły, powodujące zadawanie bólu, uszkodzenie ciała np. nieprzypadkowe urazy, stłuczenia, złamania, poparzenia, popychanie, przytrzymywanie, policzkowanie, bicie, kopanie, szarpanie, wykręcanie rąk itp. To także metody kar, które przyjmują postać tortur lub innego okrutnego, niehumanitarnego poniżającego traktowania dzieci.

Przemoc emocjonalna – rozmyślne, długotrwałe zachowanie wobec małoletniego, które powoduje znaczące obniżenie możliwości prawidłowego rozwoju, w tym zaburzenia osobowości, niskie poczucie własnej wartości, stany nerwicowe i lękowe. Do kategorii tego typu zachowań zaliczamy: wyzywiska, groźby, szantaż, straszenie, emocjonalne odrzucenie, nadmierne wymagania, które są nieadekwatne do wieku i możliwości psychofizycznych dziecka.

Przemoc seksualna - każde działanie seksualne (gwałt, molestowanie, fotografowanie lub nagrywanie czynności seksualnych) popełnione wbrew woli innej osoby, gdy osoba ta nie wyraża zgody lub gdy zgody nie może wyrazić, ponieważ jest dzieckiem, jest niepełnosprawna umysłowo, jest poważnie odurzona lub nieprzytomna z powodu alkoholu lub narkotyków.

Cyberprzemoc – stosowanie przemocy poprzez: prześladowanie, zastraszanie, nękanie, wyśmiewanie innych osób z wykorzystaniem Internetu i narzędzi typu elektronicznego takich jak: SMS, e-mail, witryny internetowe, fora dyskusyjne w Internecie, portale społecznościowe i inne.

Zaniedbanie – Niezaspokojenie podstawowych potrzeb małoletniego, zarówno fizycznych (właściwe odżywianie, ubieranie, sen, ochrona zdrowia) jak i psychicznych (poczucie bezpieczeństwa, miłość rodzicielska, troska).

Zaniedbanie w szkole – Lekceważenie przez pracowników szkoły sytuacji małoletniego, które zgłasza problemy lub ma trudności dydaktyczne, wychowawcze, społeczne w szkole i poza nią.

Małoletni – każda osoba poniżej 18 roku życia

Opiekun małoletniego – osoba uprawniona do reprezentowania dziecka i stanowienia o nim

Koordynator działań ochrony małoletnich przed przemocą – pracownik ZSP nr 16 w Krakowie wyznaczony przez dyrektora, odpowiedzialny za koordynowanie działań mających na celu przestrzeganie standardów ochrony małoletnich przed przemocą.

Zasady bezpiecznych relacji personel–dziecko

Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników pedagogicznych, pracowników niepedagogicznych, praktykantów z uczelni wyższych oraz wolontariuszy. Personel powinien traktować Dzieci z szacunkiem oraz uwzględniać Ich godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie.

Relacje personelu z dziećmi :

1. Działania podejmowane wobec Dzieci powinny być adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.
2. Nikt nie może Dzieci bić, szturchać, popychać, zawstydząć, upokarzać, lekceważyć, obrażać ani dotykać w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
3. Osobom dorosłym pracującym w ZSP nr 16 w Krakowie nie wolno używać wobec Dzieci wulgarnych słów, gestów i żartów, czynić obraźliwych uwag, kierować wypowiedzi dotyczących aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywać władzę lub przewagę fizyczną nad Nimi (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
4. Osoba dorosła pracująca w ZSP nr 16 w Krakowie nie może Dzieciom proponować alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności małoletnich.
5. Jeśli Dziecko poczuje się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów osób dorosłych pracujących w ZSP nr 16 w Krakowie, może o tym powiedzieć nauczycielowi lub zaufanej osobie w szkole i może oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.
6. Pracownicy ZSP nr 16 w Krakowie nie mogą zapraszać Dzieci do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z Nimi poza godzinami pracy. Obejmuje to także kontakty z poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).
7. Właściwą formą komunikacji nauczyciela z Dziećmi lub rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e - dziennik, e-mail i telefon służbowy).

Zasady bezpiecznych relacji dziecko - dziecko

1. Traktuj kolegów/koleżanki z należyty szacunkiem.
2. Słuchaj innych, gdy mówią, nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają.
3. Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, jeśli nie naruszają one dobra osobistego innych osób.

4. Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa obowiązujących w szkole (nie narażaj innych na niebezpieczeństwo).

5. Konflikty rozwiązuj w sposób pokojowy: ● Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę, a konflikt się tylko nasili. ● Powiedz co według Ciebie jest problemem, co jest przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz. (komunikaty JA) ● Słuchaj co mówi druga osoba, jakie są jej odczucia, czego ona oczekuje i podsumuj, to co usłyszałeś/usłyszałaś. ● Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie swoich odczuć. ● Wymyślcie rozwiązanie, które będzie satysfakcjonujące dla Was obojga. ● Pamiętaj! Jeśli nie uda się Wam rozwiązać konfliktu, zawsze możecie zwrócić się o pomoc do nauczyciela.

6. Nie bądź obojętny gdy komuś dzieje się krzywda, zawsze poinformuj o tym nauczyciela.

7. Szkoła jest wspólnotą - nie stwarzaj sytuacji, w których Twój koleczy/koleżanki czuliby się celowo pomijani, izolowani.

8. Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej innego dziecka.

9. Szanuj przestrzeń intymną swoich kolegów i koleżanek. Nigdy nie dotykaj kolegi/koleżanki w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.

10. Nie wolno Ci przezywać, wyśmiewać, obgadywać, ośmieszać, zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać innych uczniów.

11. Nie wypowiadaj się w sposób obraźliwy o rodzicach Twoich kolegów i koleżanek.

12. Nie zwracaj się w sposób wulgarny do innych.

13. Pamiętaj, że żarty, które nie bawią drugiej osoby, nie są żartami i taką zabawę słowną natychmiast przerywaj.

14. Bądź tolerancyjny - szanuj odmienny wygląd, przekonania, wierzenia, poglądy innych.

15. Szanuj prawo innych do prywatności, nie przeglądaj prywatnych rzeczy.

16. Nie wolno Ci nagrywać ani rozpowszechniać wizerunku kolegi/koleżanki bez jego/jej wyraźnej zgody.

17. Szanuj rzeczy osobiste i mienie kolegów/koleżanek.

18. Jeśli chcesz pożyczyć jakąś rzecz od kolegi/koleżanki, zapytaj.
19. Nie namawiaj innych do krzywdzenia.
20. Nie przynoś do szkoły niedozwolonych substancji, nie zachęcaj innych do ich stosowania.

Zasady postępowania w przypadku wystąpienia przemocy domowej

1. Możesz ujawnić wychowawcy lub innemu pracownikowi szkoły, do którego masz zaufanie, że dzieje Ci się krzywda i poprosić go o pomoc w tej trudnej dla Ciebie sytuacji.
2. Po uzyskaniu informacji od Ciebie wychowawca podejmie interwencję w Twojej sprawie: wspólnie z pedagogiem/psychologiem zbiorą od Ciebie informacje na temat krzywdy, której doświadczyłeś – ustalą jej formy i okoliczności. Rozmowa z Tobą będzie podstawą do oceny stopnia zagrożenia Twojego bezpieczeństwa.
3. Porozmawiaj też o swojej sytuacji, o tym, co czujesz i przeżywasz z pedagogiem lub psychologiem szkolnym. Udzieli Ci on wsparcia w tej trudnej dla Ciebie sytuacji oraz uwzględniając Twoje potrzeby, wspólnie z rodzicami zaplanują działania, które zapewnią Ci ochronę przed krzywdzeniem.
4. W przypadku podejrzenia, że dzieje Ci się krzywda i zgłosisz to w szkole pedagog/psycholog/nauczyciel/dyrektor zakłada tzw. "Niebieską Kartę".
5. Gdyby zaplanowane przez szkołę działania nie były wystarczające do zapewnienia Ci pomocy, której potrzebujesz, pedagog szkolny nawiązuje współpracę z instytucjami pomocowymi, np. dzielnicowym, specjalistą ds. nieletnich, pracownikiem socjalnym. W sprawach trudnych lub związanych z popełnieniem przestępstwa, pedagog powiadamia specjalistę ds. nieletnich oraz sąd rodzinny. W sytuacjach bezpośrednio zagrażających Twojemu zdrowiu lub życiu, pedagog powiadamia policję lub prokuraturę rejonową.

Zasady bezpiecznego korzystania z internetu i mediów elektronicznych

1. Infrastruktura sieciowa szkoły umożliwia uczniom dostęp do internetu w czasie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych zgodnie z potrzebami dotyczącymi realizacji tych zajęć.
2. Sieć jest monitorowana, tak, aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć.
3. Przynajmniej raz w miesiącu sprawdzanie, czy na komputerach ze swobodnym dostępem podłączonych do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik stara się ustalić kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia. Informację o dziecku, które korzystało z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik przekazuje dyrektorowi szkoły, które podejmuje stosowne działania.
4. Nauczyciel czuwa nad bezpieczeństwem Dzieci podczas korzystania z Internetu w trakcie zajęć. Przekazuje Im informację o zasadach bezpiecznego korzystania z sieci.
5. Szkoła prowadzi systematyczną edukację w zakresie bezpieczeństwa w Internecie.

Zasady ochrony wizerunku dziecka

1. ZSP nr 16 w Krakowie uznając prawo Dzieci do prywatności i ochrony dóbr osobistych zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych oraz wizerunku zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Zgodę na publikację wizerunku Dzieci wyrażają w formie pisemnej rodzice lub opiekunowie prawni.

Co zrobić, gdy doświadczasz krzywdzenia/przemocy

- w szkole: ze strony rówieśników, pracownika szkoły,
- poza szkołą: w domu/rodzinie ze strony bliskich osób, ze strony innych dorosłych np. sąsiada ?

ZAPAMIĘTAJ !!!

1. Jeżeli doświadczasz krzywdzenia/ przemocy zawsze szukaj ratunku i pomocy. Nie wstydź się!!! Zgłoś swoją sprawę: wychowawcy klasy, pedagogowi szkolnemu, pedagogowi specjalnemu, psychologowi, dyrektorowi szkoły lub każdej dorosłej osobie w szkole, gdyż nikt z osób dorosłych nie zlekceważy Twojego zgłoszenia i zajmie się sprawą.
2. W bardzo trudnych sytuacjach, kiedy nie ma Cię w szkole, a potrzebujesz pomocy skorzystaj z telefonów zaufania lub telefonów adresów instytucji pomocowych: policji, straży miejskiej.
3. Postępuj zgodnie ze Statutem Szkoły SP 109 w Krakowie, w tym z zapisów odnośnie telefonów komórkowych oraz obowiązującym regulaminem pracowni komputerowe.
4. Zgłaszaj zachowania i praktyki pracowników ZSP nr 16 w Krakowie niedozwolone w kontaktach z dziećmi:
 - a) pracownicy ZSP nr 16 w Krakowie nie stosują wobec małoletnich żadnych form przemocy: - psychicznej np.: poniżanie, zastraszanie, wzbudzanie poczucia winy, niesprawiedliwego traktowania, odrzucanie, - werbalnej np.: wyzywanie, wyśmiewanie, obrażanie, mówienie nieprawdy, szydzenie, - fizycznej np.: popychanie, uderzanie, szarpanie, spoliczkowania, , wykręcanie rąk, duszenie, kopanie.
 - b) pracownicy ZSP nr 16 w Krakowie nie dyskryminują małoletnich ze względu na: pochodzenie, narodowość, religię, poglądy, status materialny,
 - c) pracownicy ZSP nr 16 w Krakowie nie przekraczają strefy intymności małoletnich, nie inicjują rozmów ani relacji o charakterze erotycznym (np.: flirt, dwuznaczne żarty lub spojrzenia) ani seksualnym (np.: obłapianie, przyciskanie, przytrzymywanie w celu nawiązania kontaktu fizycznego, proponowanie nieformalnych spotkań lub czynności seksualnych).
 - d) pracownicy ZSP nr 16 w Krakowie nie odmawiają małoletnim pomocy i wsparcia w obszarach: dydaktycznym, wychowawczym, opiekuńczym.

5. Pamiętaj twój wizerunek i dane osobowe są chronione.
6. W ZSP nr 16 w Krakowie opracowano dokument „Standardy Ochrony Małoletnich”. Wszyscy pracownicy szkoły zapoznali się z nim i zobowiązali się do jego przestrzegania.
7. Pełna wersja dokumentu znajduje się do wglądu: - na stronie internetowej szkoły, - jest udostępniona w szkole w widocznym miejscu -w pokoju nauczycielskim.
8. Wychowawcy zapoznają Ciebie ze standardami i procedurami na zajęciach z wychowawcą, a rodziców na zebraniach z rodzicami oraz przekaz przez e-dziennik informacje o dostępności dokumentu.
9. Standardy podlegają monitorowaniu i modyfikowaniu podczas bieżącej pracy szkoły (wg potrzeb szkoły) oraz obowiązkowej weryfikacji co 2 lata. Wykorzystane będą: ankiety dla: uczniów, rodziców, nauczycieli wywiady, rozmowy.
10. Dokument „ Standardy Ochrony Małoletnich” jest respektowany przez wszystkich pracowników ZSP nr 16 w Krakowie oraz inne osoby pracujące z dziećmi na terenie szkoły z dniem jego ogłoszenia.

Baza nazwisk i numerów telefonów gdzie szukać wsparcia

1) w Zespole Szkolno- Przedszkolnym nr 16 w Krakowie:

- p. [Beata Śliwa- Węglarz](#)- koordynator działań ochrony małoletnich przed przemocą, pedagog
- p. [Magdalena Kutyla](#)- pedagog , terapeuta pedagogiczny
- p. [Anna Mróz](#)- psycholog
- p. [Renata Rausińska](#)- dyrektor
- [każdy pracownik ZSP nr 16 w Krakowie](#) budzący Twoje zaufanie

2) linie telefoniczne:

[Telefon Zaufania tel. 19 288](#) (linia dostępna od poniedziałku do piątku w godz. 20:00 - 08:00; w soboty, niedziele i święta - całodobowo)
[Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” tel. 800 120 002](#) (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu) oraz email: niebieskalinia@niebieskalinia.info

Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży – tel. 116 111 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu)

Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka tel. 800 12 12 12 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu)

Anonimowa Policyjna Linia Specjalna „Zatrzymaj Przemoc” tel. 800 120 148 – (bezpłatna linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu)

Bezpłatna aplikacja mobilna „Twój parasol” – <https://twojparasol.com/>.

112 - umożliwia w sytuacji zagrożenia życia, zdrowia, mienia, środowiska, bezpieczeństwa i porządku publicznego przekazanie zgłoszenia alarmowego